

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Industrialiseringens miljöpåverkan

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmonster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem. Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till industrialiseringens påverkan på miljön (10 min)
 - Beskriv vad industrialisering innebär med fokus på förändringar i produktionen.
 - Diskutera kort hur dessa förändringar påverkade miljön.

- Presentera exempel på miljöproblem som uppstod under denna period.
- Fråga eleverna om de känner till några nutida multilaterala miljökonferenser.
- 2. Gruppdiskussion: industrialiseringens konsekvenser (15 min)
 - Dela in klassen i små grupper och låt dem diskutera konsekvenserna av industriella förändringar på både social och ekologisk nivå.
 - Ge varje grupp ett specifikt problemområde, t.ex. luftföroreningar eller vattenföroreningar.
 - Be grupperna att förbereda en kort presentation av sina diskussioner.
 - Sammanfatta gruppdiskussionerna i helklass.
- 3. Källkritisk analys av historiska källor (15 min)
 - Presentera historiska källor relaterade till industrialiseringens miljöpåverkan.
 - Diskutera källkritik och vikten av att förstå olika perspektiv i historiska källor.
 - Låt eleverna reflektera över hur dessa källor kan tolkas på olika sätt.
 - Ge exempel på hur historiska källor kan forma vår förståelse av nutiden.
- 4. Avslutning och sammanfattning (10 min)
 - Sammanfatta de viktigaste punkterna från lektionen.
 - Fråga eleverna om vad de har lärt sig och deras reflektioner kring ämnet.
 - Informera om nästa lektion och ge eleverna möjlighet att ställa frågor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Industriell revolution:** En period av snabb industriell tillväxt som förändrade ekonomiska strukturer och levnadsvillkor, vilket ledde till en förändring i hur människor interagerade med miljön.
- **Miljöproblem:** Kritiska problem som har sin grund i industriell verksamhet, såsom förorening av luft och vatten, avskogning och minskad biologisk mångfald.
- **Samhälleliga konsekvenser:** Hur industrialiseringen har påverkat samhällsstrukturer och relationer, inklusive arbetarförhållanden och urbanisering.
- **Historisk kontext:** Förståelse för industrialiseringens roll i globala historiska händelser som kolonialism och imperialism.

- **Framtidsperspektiv:** Att diskutera hur historiska lärdomar kan appliceras på nutidens miljöutmaningar och hållbar utveckling.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Industrialisering	Processen där ekonomin övergår från baserad på jordbruk till att bli baserad på industri och tillverkning.	Från franskans "industrialiser" som har rötter i latin.
Förorening	Introduktion av skadliga ämnen i miljön, vilket påverkar ekosystemet negativt.	Kommer från latinets "pollutio", som betyder 'smutsighet'.
Ekosystem	Ett biologiskt samhälle av organismer i samverkan med sin omgivning.	Från grekiskans "oikos", som betyder 'hus' eller 'hem'.

Diskussionsfrågor

- A. Vilka likheter och skillnader ser du mellan industrialiseringen och dagens tekniska utveckling?
- B. Hur kan vi använda lärdomar från industrialiseringen för att bättre hantera nutida miljöutmaningar?
- C. Diskutera vilken roll individers och grupper handlings spelar i hanteringen av miljöproblem orsakade av industrialiseringen.

Aktivitet

Som en del av lektionsaktiviteten ska eleverna arbeta i små grupper för att skapa en affisch som belyser ett specifikt miljöproblem kopplat till industrialiseringen. Eleverna ska inkludera fakta, statistik, och bilder samt föreslå möjliga lösningar. Affischerna ska presenteras för klassen och diskuteras. Denna aktivitet syftar till att stärka elevernas förmåga att analysera och sammanfatta information samt uppmuntra kreativt tänkande.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är industrialiseringens påverkan på miljön?	Industriell verksamhet har lett till ökad förorening och resursutnyttjande.
Ge exempel på miljöproblem som uppstod under industrialiseringen.	Luftföroreningar och vattendrag som förorenades.

Hur kan vi se spår av industrialiseringen i dagens samhälle?	Genom urbanisering, moderna industrier och ökad konsumtion.
Vilken källkritik bör man tänka på när man studerar historiska källor?	Man måste granska källans pålitlighet, ursprung och syfte.
Hur har industriella framsteg påverkat arbetskraftens villkor?	Det har lett till både arbetsrättsliga framsteg och exploatering.
Vad kan vi lära oss av industrialiseringen för framtiden?	Att hållbarhet bör prioriteras i framtida innovationer.
Vilka internationella avtal finns idag för att motverka miljöproblem?	Exempelvis Parisavtalet.
Vilken roll spelar individer i att hantera miljökriser?	Individer kan påverka genom medvetna val och handlingar.

Hemuppgift

Eleverna ska välja en specifik miljöfråga kopplad till industrialiseringen och skriva en kort uppsats om detta. Uppsatsen ska vara mellan 2-3 sidor (A4) och inkludera minst tre källor, varav en ska vara en primärkälla. Eleverna ska analysera källorna och diskutera deras betydelse i samband med det valda temat.

Citat

“Vi dömer inte bara våra medmänniskor efter deras gärningar, utan också efter deras resurser.” – Victor Hugo, 1862. Detta citat relaterar till diskussioner om hur industrialiseringen har lett till ekonomiska skillnader och miljöpåverkan samt hur dessa faktorer fortsätter att forma vår värld idag.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- Word - Skapar ett dokument.
- PPT - Skapar en PPT.
- Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)